

27. Nuorisotyö

Helsingin kaupungin nuorisotyölautakunnan toimintakertomus v:lta 1948 oli seuraavan sisältöinen:

Nuorisotyölautakunta

V. 1945 kaupunginhallitus asetti ¹⁾ komitean harkitsemaan kansakoululasten jälkihuollon ja siihen liittyvän kerhotoiminnan järjestelyä ja päätti ²⁾ seuraavana vuonna täydentää mainitun komitean antaen sille lisätehtäväksi laatia ehdotuksen kunnallisen nuorisotyölautakunnan asettamisesta sen toimintapiiristä, toiminnan suuntaviivoista ja lautakunnan kokoonpanosta ynnä muista nuorisotyöhön liittyvistä seikoista.

Saatuaan komitean 26 p:lle 1946 päivätyn mietinnön ³⁾ kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle erityisen nuorisotyölautakunnan perustettavaksi, minkä ehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ vahvistaen samalla lautakunnan johtosäännön.

Kaupunginvaltuusto valitsi ⁵⁾ v:ksi 1948 nuorisotyölautakunnan puheenjohtajaksi toimittaja L. A. Tujusen sekä lautakunnan muiksi jäseniksi filosofian maisteri H. E. Backmanin, pastori O. F. Fernströmin, toimitsija V. J. Kuukkasen, toimitsija U. O. Miettisen, lääketieteen ja kirurgian tohtori T. Niemen, toimitsija E. K. Sainion, tarkastaja A. H. M. Puskan sekä pastori O. J. Päivänsalon. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli opetus- ja sairaala-asiaain johtaja B. P. J. Railo, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana tarkastaja filosofian tohtori A. I. Huuskonen, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana koulunjohtaja C. T. Häggström sekä lastensuojelulautakunnan edustajana filosofian maisteri K. A. Helasvuo.

Lautakunnan kertomusvuoden aikana käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

Esittelyvihkonen. Nuorisotyölautakunta asetti erikoisen toimituskunnan kaupungin nuorisotyöjärjestöjen suomen- ja ruotsinkielisten esittelyvihkosten laatimista varten. Suomenkielisten järjestöjen esittelyvihkosen toimituskuntaan tulivat toimittaja Tujunen, toimitsija Kuukkanen sekä nuorisoasiamies. Ruotsinkieliseen toimituskuntaan filosofian maisteri Backman sekä apulaisnuorisoasiamies. Esittelyvihkosen toimituskunta kokoon tui kertomusvuoden aikana 2 kertaa.

Kaupunkiin muuttavan nuorison huolto. Nuorisotyölautakunta asetti jaoston tutkimaan sekä hoitamaan maalta muuttavan nuorison asemaa. Jaostoon valittiin filosofian maisteri Backman, toimitsija Kuukkanen, pastori Päivänsalo sekä nuorisoasiamies. Jaostolla oli yksi kokous.

Nuorisotalokysymystä tutkimaan päätettiin asettaa jaosto, johon valittiin toimittaja Tujunen, filosofian maisteri Backman, toimitsija Miettinen, tarkastaja Puska sekä nuorisoasiamies. Jaostolla oli 3 kokousta.

Jaostojen jäsenten kokouspalkkiot. Nuorisolautakunta päätti, että sen jaostojen jäsenille saadaan suorittaa enintään kolme kokouspalkkiota osallistumisesta kunkin jaoston työskentelyyn.

¹⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 141. — ²⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 152. — ³⁾ Ks. mietintö n:o 9 v:lta 1947. — ⁴⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 58. — ⁵⁾ S:n s. 100.

Huvipuistokomitea. Kaupunginhallituksen kehoituksesta nuorisotyölautakunta nimesi edustajikseen huvipuistokomiteaan toimitsija Sainion ja nuorisoasiamiehen.

Nuorisotyötoimikunnat. Nuorisotyölautakunta valitsi edustajakseen Helsingin nuorisotyötoimikuntaan nuorisoasiamiehen sekä Helsingfors svenska ungdomsråd järjestöön apulaisnuorisoasiamiehen.

Nuorisotutkimus. Nuorisotyölautakunta päätti ryhtyä tutkimaan nuorison sosiaalisia olosuhteita kaupungissa sekä jättää tarkemman tutkimussuunnitelman filosofian maisteri Helasvuon ja nuorisoasiamiehen tehtäväksi.

Askartelukeskukseen perustaminen. Ammattiopetuslaitosten johtokunnan esityksestä nuorisotyölautakunta ehdotti kaupunginhallitukselle, askartelukeskukseen perustettavaksi kiinteistölautakunnan osoittamaan paikkaan kortteliin n:o 391 esittäen edelleen, että kaupunginhallitus myöntäisi parakkien pystyttämiseen 887 000 mk:n suuruisen määrärahan, antaisi työn rakennustoimiston tehtäväksi ja siirtäisi ammattiopetuslaitosten johtokunnalle annetun, edellä mainitun korttelin vuokraoikeuden nuorisotyölautakunnalle, jolle myös uskottaisiin asian vastainen käytännöllinen hoito. Tämä esitys johti myönteiseen päätökseen ja askartelukeskukseen pystyttämiseen ryhdyttiin marraskuussa.

Kerhotoiminta. Kaupunginhallituksen suostumuksella Mäkelänkadun 78—82:ssa tapahtuva kerhotoiminta siirtyi nuorisotyölautakunnan valvonnan alaiseksi tammikuun 1 p:stä 1949 lukien. Kerhotyön ohjaajaksi valittiin 7 hakijasta herra M. J. Vinari.

Kotitalouslautakunnan esityksestä nuorisotyölautakunta otti senkin kerhotoiminnan hoitoonsa syyskuun 1 p:stä 1948 lukien valiten työn ohjaajaksi viran ainoan hakijan rouva E. Nisulan.

Edelleen lautakunta esitti kiinteistölautakunnalle, että Kangasalantien 9—11:ssä toimivan kerhokeskuksen valvonta siirrettäisiin kiinteistötoimiston talo-osastolta nuorisotoimistolle. Asia oli kertomusvuoden lopussa vielä ratkaisematta.

Nuorisotyölautakunnan esityksestä kaupunginhallitus siirsi Kymintien 48:ssä olevan kerhuhuoneen lautakunnan hallintaan luovutettavaksi eri nuorisojärjestöjen käyttöön. Nuorisotyölautakunta vahvisti kerhuhuoneen järjestyssäännöt sekä käyttövuorojen jakotaulukon.

Kerhotoiminnan ohjaajien työsääntö hyväksyttiin ja vahvistettiin noudatettavaksi.

Koulujen käyttö nuorisotyöhön. Nuorisotyölautakunta päätti lähettää kaikille nuorisoyhdistyksille kirjelmän, jossa tehtiin selkoa niistä määräyksistä ja ehdoista, jotka koskivat kouluhuoneistojen käyttöä nuorisotyöhön. Lisäksi nuorisotyölautakunta päätti järjestöille selvittää kysymystä kouluhuoneistojen käytöstä aiheutuvista kustannuksista sekä velvoitti nuorisotoimiston hankkimaan koulujen johtajilta sekä järjestöiltä tätä koskevat tiedot.

Nuorison sodanaikaista työvelvollisuutta kuvaavat kaitafilmit. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä tiedusteltiin, millä ehdoilla se olisi halukas luovuttamaan hallussaan olevat, nuorison sodanaikaista työvelvollisuutta kuvaavat kaitafilmit nuorisotyölautakunnalle. Asia oli kertomusvuoden lopussa vielä ratkaisematta.

Leiri- ja retkeilyvaraston perustaminen. Nuorisotyölautakunta päätti perustaa nuorisotoimiston yhteyteen leiri- ja retkeilyvälineiden lainavaraston ja sen esityksestä kaupunginhallitus myönsi tarkoitukseen 750 000 mk. Varasto sijoitettiin satamalaitoksen suojiin Ankkurinkadun 1:een.

Bengtsärin kesäleiripaikka. Lastensuojelulautakunnan ja Helsingin nuorisotyötoimikunnan kehoituksesta nuorisotyölautakunta järjesti Bengtsärin saaret helsinkiläisten nuorisoyhdistöjen kesäleiripaikaksi sekä palkkasi sinne leirinvalvojan.

Oulunkylän kesäpäiväparantolan rakennusten käyttö. Nuorisotyölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Oulunkylässä sijaitsevan keuhkotautisten lasten entisen kesäsiirtolan rakennukset luovutettaisiin nuorisotyölautakunnan käyttöön varhaisnuorisoyhdistöjen retkeilykeskukseksi. Vuoden loppuun mennessä kaupunginhallitus ei vielä ollut asiaa ratkaissut.

Retkeilijäin valistustoiminta. Nuorisotyölautakunnan esityksestä retkeilyasiamies oli luvannut tehdä retkeilijäin valistustoiminnasta aloitteen.

Leikkipiihakysymys. Nuorisotyölautakunta kiinnitti kaupunginhallituksen huomiota leikkipiihakysymykseen sekä kehoitti kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin suurempien asuintalokortteleiden pihojen yhdistämiseksi lapsille sopiviksi leikkipaikoiksi.

Raittiusaiheet elokuviesitykset. Raittiuslautakunnan esityksestä järjestivät raittius-

lautakunta ja nuorisotyölautakunta yhdessä nuorisolle tarkoitettuja elokuvaesityksiä raittiusviikon aikana.

Nuorisotyölautakunnan ja urheilu- ja retkeilylautakunnan välisten toimintarajojen määrittelyminen. Nuorisotyölautakunta päätti kaupunginhallitukselle ilmoittaa, että lautakunta suhtautuu myönteisesti urheilu- ja retkeilylautakunnan tekemään lautakuntien välisten toimintarajojen määrittelyä koskevaan esitykseen sekä velvoitti nuorisotoimiston käymään asiasta neuvotteluja urheilu- ja retkeilylautakunnan kanssa, jolloin olisi pyrittävä aikaansaamaan kaivattu ratkaisu.

Nuorisojärjestöjen yhteisen toimiston sekä neuvontatoimiston perustaminen. Molemmat kaupungissa toimivat nuorisotyötoimikunnat esittivät, että nuorisotyölautakunta perustaisi yhteisen toimiston nuorisojärjestöjen käyttöön, minkä lisäksi Helsingfors svenska ungdomsråd yhteistyöjärjestö ehdotti, että nuorisotoimiston yhteyteen perustettaisiin nuorison neuvontatoimisto. Nuorisotyölautakunta ryhtyi tutkimaan yhteisen toimiston tarvetta, jota koskevat tutkimukset jatkuivat vuoden päättyessä.

Nuorisojärjestökäsitteen määrittelyminen. Nuorisotyölautakunta kiinnitti opetusministeriön huomiota nuorisojärjestökäsitteen määrittelyä tarpeeseen sekä kehoitti opetusministeriötä saattamaan sen maan nuorisotyölautakuntien tietoon.

Nuorisotoimisto

Nuorisotyölautakunnan toimeenpanevana elimenä oli nuorisotoimisto. Sen käyttöön kiinteistölautakunta luovutti virastotalosta Unioninkadun 27:stä 107 m²:n suuruisen huonetilan, jonka tilitysvuokraksi määrättiin 34 668 mk vuodelta.

Nuorisotoimistolle saapui kertomusvuonna kaikkiaan 630 kirjettä ja sieltä lähetettiin 247 kirjettä.

Viranhaltijat. Lautakunta valitsi 11 hakijasta nuorisotoimistoksi filosofian maisteri G. K. B. v. Weissenbergin ja anoi palkkalautakunnalta, että nuorisotoimistoksi virkaanastumispäiväksi merkittäisiin helmikuun 15 p. 1948 ja että hänelle suoritettaisiin 2/3 palkasta, siksi kunnes hän kokonaan erosi entisestä toimestaan, mikä tapahtui toukokuun 1 p:nä 1948.

Apulaisnuorisotoimistoksi lautakunta valitsi 4 hakijasta nuorisotoimiston johtaja K. Forsmanin ja anoi palkkalautakunnalta, että apulaisnuorisotoimistoksi virkaanastumispäiväksi merkittäisiin helmikuun 20 p. 1948.

Toimistoapulaiseksi lautakunta valitsi 24 hakijasta rouva P. Heinisen ja anoi palkkalautakunnalta, että toimistoapulaisen virkaanastumispäiväksi merkittäisiin maaliskuun 1 p:nä.

Nuorisotyölautakunta myönsi nuorisotoimistoksi v. Weissenbergille virkalamoa osallistumista varten Ruotsin nuorisotyölautakuntien toimintaa koskevaan konferenssiin Tukholmassa. Edelleen nuorisotoimistoksi osallistui syyskaudella kaupungin työtöhtötoimiston järjestämille rationalisointikursseille.

Rahavarojen käyttö ja tilintarkastus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ lokakuun 15 p:nä 1947 nuorisotyölautakunnan ja nuorisotoimiston menosäännön merkittäväksi kaupungin v:n 1948 talousarvioon.

Nuorisotoimisto ei ole itsenäinen tilivirasto, vaan rahatoimiston alainen. Sen tilit tarkasti revisiotoimiston tilintarkastaja A. H. M. Kinnunen.

Nuorisotyölautakunta valtuutti nuorisotoimistoksi tarkastamaan ja hyväksymään nuorisotoimiston laskut sekä puheenjohtajan tarkastamaan ja hyväksymään nuorisotoimistoksi laskut.

Toimintasuunnitelma. Nuorisotyölautakunta määritteli alkuvaiheessa nuorisotyön yleisen luonteen ja suunnan ja laati tämän johdosta seuraavan toimintasuunnitelman: nuorisotyölautakunta ei sellaisenaan, erikoistapauksia lukuunottamatta, itse suorita varsinaista nuorisotyötä; nuorisotoimisto ensi tilassa laatii mahdolliset täydelliset luettelot kaupungin alueella toimivista nuorisoyhteisöistä ja niiden jäsenmäärästä sekä tutkii liitosalueiden ja kaupungin liepeillä olevien asutusalueiden nuorisotyön tarvetta; sen jälkeen, kun on saatu yhteys nuorisoyhteisöihin, nuorisotyölautakunta ryhtyy tutkimaan

¹⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 59.

kaupungin nuorisokysymystä; nuorisotoimisto ensi tilassa pyrkii hankkimaan ulkomailta nuorisotyölautakunnan kaikille jäsenille riittävän määrän sellaista aineistoa, joka selvittäisi kunnan suhdetta paikalliseen nuorisokysymykseen; nuorisotyölautakunnan ja nuorisotoimiston toimenpiteet katsotaan luonteeltaan väliaikaisiksi, kunnes nuorisotutkimuksen kautta lopullisesti on selvitetty kaupungin nuorisokysymys; nuorisolautakunta ensi tilassa tulee järjestämään nuorisotyölautakunnan ja nuorisojärjestöjen välisiä neuvottelutilaisuuksia; sekä neuvottelukosketukseen pyritään kunnan muiden nuorisokysymystä lähellä olevien elinten kanssa vasta sen jälkeen, kun nuorisotyölautakunnan toiminta on vakiintunut.

Yhteistoiminta nuorisojärjestöjen kanssa. Kaupunginkellariin järjestettiin kevätlukukaudella yksi neuvottelukokous suomen- ja yksi ruotsinkielisiä nuorisojärjestöjä varten sekä syyslukukaudella samoin. Näissä tilaisuuksissa neuvoteltiin mm. seuraavista asioista: mitkä järjestöt on katsottava kuuluviksi nuorisojärjestöihin ja niihin verrattaviin yhteisliittyimiin; mitkä ovat järjestöjen suurimmat vaikeudet ja esteet heidän pyrkiessään tehostamaan työtään; mitä toivomuksia järjestöillä on kunnallisen nuorisotyölautakunnan toimintaan nähden; Bengtsår nuorison käytössä; maalta Helsinkiin muuttavan nuorison probleemi; MRA (moraalisen jällevarustamisen liike); onko nuorisotyölautakunnan ryhdyttävä järjestämään yleisiä juhlia nuoria varten; Helsingfors svenska ungdomsråd järjestön tehtävä ja työskentely; sekä kansakoulujen kerhotoiminta.

Tilaisuuksissa laaditut pöytäkirjat säilytetään nuorisotyölautakunnan arkistossa.

Nuorisotyön aiheuttamat kustannukset

Nuorisotyön aiheuttamat kustannukset nousivat kertomusvuonna yhteensä 767 586 mk:aan, josta 63 600 mk lautakunnan jäsenille maksettuja palkkioita, 553 460 mk nuorisotoimiston sääntöpalkkaisten viranhaltijain palkkoja, 47 179 mk huoneistomenoja, 8 861 mk kaluston hankintamenoja ja 94 486 mk tarvetahoja.
